

24.09.2018

Asia/11

§ 614

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi koulupsykologien ja -kuraattorien käyttöoikeuksista Wilmaan

HEL 2017-011238 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 11.10.2017 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 11.10.2017 valtuutettu Tuomas Rantasen aloitetta koulupsykologien ja -kuraattorien Wilman käyttöoikeuksien laajentamisesta kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuutta olla yhteydessä opetus- ja kulttuuriministeriöön oppilashuollon järjestämiseen liittyvien tarkentavien säädösten ja/tai laintulkintaohjeiden saamiseksi. (Tuomas Rantanen)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hy-

väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Valtuutettu Tuomas Rantanen on alkuperäisessä aloitteessaan esittänyt, että koulupsykologeille ja -kuraattoreille annettaisiin Wilmaan yhtä laajat käyttöoikeudet kuin opettajilla. Kaupunginhallitus on tuolloin todennut vastauksessaan, että henkilörekisteristä voidaan luovuttaa tietoa vain silloin, kun siihen on laissa säädetty ja tehtävien hoitoon liittyvä tiedonsaantioikeus. Wilman kohdalla ongelmana on ollut, että järjestelmän käyttöoikeuksia ei pystytä rajaamaan vain osaan oppilaista. Järjestelmään saa vain joko täydet käyttöoikeudet kaikkien oppilaiden tietoihin tai pelkästään oikeudet laittaa viestejä ohjelman kautta. Koska työntekijät voivat käsitellä vain sellaisia henkilötietoja, joita he tarvitsevat työtehtävissään, Wilman käyttöoikeudet on myönnetty opettajille mutta ei psykologeille ja kuraattoreille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on toivomusponnen johdosta ollut yhteydessä opetus- ja kulttuuriministeriöön ja pyytänyt oppilas- ja opiskelijahuoltolain soveltamiseen liittyvää ohjausta. OKM on keväällä 2018 antanut asiassa seuraavan lausunnon:

”Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 4 §:n 1 momentin mukaisesti yhteisöllisellä opiskeluhoitolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki opiskeluhoitotoimijat.

Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina opiskelijan suostumukseen ja luottamukseen.

Opiskeluhoitossa on käytössä useita rekistereitä. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstö (esim. terveydenhoitaja, lääkäri, psykologi) sekä muut opiskeluhoitoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin, joiden käsittelystä säädetään potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 12 §:ssä ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

Opiskeluhoitotoiminnan kuraattorit kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot opiskeluhoitotoiminnan kuraattorin asiakaskertomukseen, joiden käsittelystä säädetään sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000).

Koulutuksen järjestäjä ylläpitää rekisterinpitäjänä monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhuollon rekisteriä (opiskeluhoitorekisteri). Rekisteriin tallennetaan oppilaitoksen toteuttamassa monialaisessa yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa laadittavat opiskeluhoitokertomukset sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 21 §:n mukaisesti jos koulutuksen järjestäjä toimii opiskeluhuollon potilasrekisterin tai opiskeluhuollon kuraattorin asiakasrekisterin rekisterinpitäjänä, sen on nimettävä kyseisen alan ammattihenkilö vastuuhenkilöksi huolehtimaan sanottuun toimintaan liittyvien tietojen rekisterinpidosta. Koulutuksen järjestäjä ei saa käyttää rekisteriin sisältyviä tietoja muuhun tarkoitukseen kuin kyseisen yksilökohtaisen opiskeluhuollon palvelun järjestämiseen ja toteuttamiseen.

Rekistereihin sisältyvät, yksilöä koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä. Eikä niitä saa käyttää yhteisöllisen opiskeluhuollon järjestämiseen.

Psykologit ja kuraattorit voivat käyttää edellä mainittuihin rekistereihin (potilasrekisteri ja kuraattorin asiakasrekisterit sekä opiskeluhoitorekisteri) sisältyviä yksittäistä oppilasta/opiskelijaa koskevia tietoja vain yksilökohtaisen opiskeluhuollon palveluiden sekä monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämisessä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain voimaantumisen jälkeen on mm. tullut voimaan laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015). Lisätietoja potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) sekä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa lain (812/2000) soveltamisesta oppilashuollon järjestämiseen voi tiedustella sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä.”

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan kaupunginhallitukselle todennut, että psykologien ja kuraattorien on aiheellista päästä tarkastelemaan omien asiakkaidensa Wilma-tietoja. Wilmaa hallinnoivan Visma-yhtiön mukaan järjestelmään voidaan melko nopealla aikataululla luoda psykologeille ja kuraattoreille räätälöity näkymä. Käyttöoikeudet rajataan yksilökohtaisen oppilashuollon asiakkuuden mukaan siten, että psykologit ja kuraattorit pääsevät tarkastelemaan vain omien asiakkaidensa tietoja. Näkymän yksityiskohdista ja teknisestä toteuttamisesta sovitaan kuluvan syksyn aikana.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta arvioi, että uudistuksella on merkittäviä positiivisia lapsivaikutuksia, koska se helpottaa ja nopeuttaa psykologien ja kuraattorien työtä.

Esittelijä

24.09.2018

Asia/11

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 28.08.2018 § 171

HEL 2017-011238 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on aiemmin selvittänyt Tietosuojavaltuutetun toimiston näkemystä psykologien ja kuraattorien Wilma-oi-keuksista (liite).

Opetus- ja kulttuuriministeriö on keväällä 2018 antanut asiassa seuraavan, hallitussihteeri Kirsi Lambergin allekirjoittaman lausunnon:

”Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 4 §:n 1 momentin mukaisesti yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki opiskeluhoillon toimijat.

Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina opiskelijan suostumukseen ja luottamukseen.

Opiskeluhollossa on käytössä useita rekistereitä. Koulu- ja opiskelu-terveydenhuollon henkilöstö (esim. terveydenhoitaja, lääkäri, psykologi) sekä muut opiskeluholtoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin, joiden käsittelystä säädetään potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 12 §:ssä ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

Opiskeluhollossa kuraattorit kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot opiskeluhollossa kuraattorin asiakaskertomukseen, joiden käsittelystä säädetään sosiaalihollossa asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000).

Koulutuksen järjestäjä ylläpitää rekisterinpitäjänä monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhollossa rekisteriä (opiskeluhollossa rekisteri). Rekisteriin tallennetaan oppilaitoksen toteuttamassa monialaisessa yksilökohtaisessa opiskeluhollossa laadittavat opiskeluhollostokertomukset sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 21 §:n mukaisesti jos koulutuksen järjestäjä toimii opiskeluhollossa potilasrekisterin tai opiskeluhollossa kuraattorin asiakasrekisterin rekisterinpitäjänä, sen on nimettävä kyseisen alan ammattihenkilö vastuuhenkilöksi huolehtimaan sanottuun toimintaan liittyvien tietojen rekisterinpidosta. Koulutuksen järjestäjä ei saa käyttää rekisteriin sisältyviä tietoja muuhun tarkoitukseen kuin kyseisen yksilökohtaisen opiskeluhollossa palvelun järjestämiseen ja toteuttamiseen.

Rekistereihin sisältyvät, yksilöä koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä. Eikä niitä saa käyttää yhteisöllisen opiskeluhollossa järjestämiseen.

Psykologit ja kuraattorit voivat käyttää edellä mainittujen rekistereiden (potilasrekisteri ja kuraattorin asiakasrekisterit sekä opiskeluhollossa rekisteri) sisältyviä yksittäistä oppilasta/opiskelijaa koskevia tietoja vain yksilökohtaisen opiskeluhollossa palveluiden sekä monialaisen yksilökohtaisen järjestämisessä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain voimaantumisen jälkeen on mm. tullut voimaan laki sosiaalihollossa asiakasasiakirjoista (254/2015). Lisätietoja potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) sekä sosiaalihollossa asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000) soveltamisesta oppilashuollon järjestämiseen voi tiedustella sosiaali- ja terveysministeriöstä. ”

Psykologien ja kuraattorien on työtehtäviensä hoitaakseen syytä päästää tarkastelemaan omien asiakkaitensa Wilma-tietoja. Ongelmana on

24.09.2018

tähän asti ollut, että Wilmaan on voinut saada vain täydet oikeudet kaikkien oppilaiden kaikkiin tietoihin tai pelkästään oikeudet laittaa viestejä ohjelman kautta. Wilmaa hallinnoivan Visma-yhtiön näkemyksen mukaan ohjelmaan voidaan melko lyhyellä aikataululla luoda psykologeille ja kuraattoreille räätälöity näkymä. Tällöin he pääsevät tarkastelemaan omien asiakkaittensa, mutta ei muitten oppilaitten Wilma-tietoja. Näkymän yksityiskohdista ja teknisestä toteuttamisesta tullaan sopimaan kuluvan syksyn aikana.

Uudistus helpottaa ja nopeuttaa psykologien ja kuraattorien työtä, joten sillä on merkittäviä positiivisia lapsivaikutuksia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Crister Nyberg, opiskelijahuollon päällikkö, puhelin: 310 86659
crister.nyberg(a)hel.fi

Niclas Rönnholm, Ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö, puhelin: 310 86219
niclas.ronnholm(a)hel.fi